

E L Ő T E R J E S Z T É S

Hajdúsámson Város Önkormányzata 2014. évi költségvetési koncepciójának elfogadására

Az államháztartásról szóló módosított 2011. évi CXCV. törvény 24. §-ában foglaltak alapján Hajdúsámson Város Önkormányzata és intézményei 2014. évi gazdálkodását megalapozó, a költségvetési rendelet-tervezet előkészítésének fő irányelveit meghatározó költségvetési koncepciót az alábbiak szerint terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé:

I.

Jogszabályi környezet

Az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Áht. 24. § (1) A jegyző, főjegyző, körjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester **október 31-ig** nyújtja be a képviselő-testületnek.”

A 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 26.§ (2) – (3) bekezdése értelmében a polgármester a költségvetési koncepció tervezetéről a helyi önkormányzatnál működő bizottságok véleményét a szervezeti és működési szabályzatban foglaltak szerint kikéri, és azt a költségvetési koncepció tervezetéhez csatolja. A pénzügyi bizottságnak a költségvetési koncepció tervezetének egészéről véleményt kell alkotnia. A költségvetési koncepció tervezetét a képviselő-testület a bizottságok véleményével együtt megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés-készítés további munkálatairól.

Magyarország Kormánya a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló T/12415. számú törvényjavaslatban határozta meg a 2014. évi költségvetési irányelveket, a 2014. évi kormányzati gazdaságpolitika főbb célkitűzéseit, az államháztartás alakulásának irányait, valamint az államháztartás alrendszerait - köztük a helyi önkormányzatokat – érintő központi költségvetési kondíciók és a központi alrendszer más alrendszerekkel tervezett kapcsolatait.

A 2014. évi koncepció elkészítésének célja az, hogy alapul szolgáljon az önkormányzat és költségvetési szervei 2014. évi költségvetési javaslatainak előkészítéséhez, azonban elsősorban azokat az önkormányzat működésével és a fejlesztésével kapcsolatos átfogó, stratégiai jellegű döntéseket, jövőbeli irányokat kell meghatározni, melyek az önkormányzat működését érintően több év távlatában is érvényesek.

A költségvetési koncepció legfőbb célja tehát, hogy a 2014. évi költségvetés kialakításához szükséges alapelvek, valamint a főbb célkitűzések meghatározásra kerüljenek, melyek a későbbiekben meghozandó döntésekhez nyújtanak majd szakmai alapot.

A koncepció mindemellett a takarékos, hatékony gazdálkodás alapelveire épül, olyan feladatokat határoz meg, melyek ismeretében döntések hozhatók a későbbiekben a gazdálkodás biztonságának megteremtése érdekében. Ehhez bevétel növelésére és kiadás csökkentésére irányuló elvi szintű javaslatokat fogalmaz meg.

II.

Általános gazdasági helyzet

1. Gazdaság- és költségvetés-politikai kitekintés

A Kormány legfontosabb gazdaságpolitikai célja a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is az államadósság csökkentése, a költségvetési hiány 3% alatt tartása, a foglalkoztatás bővítése, a versenyképesség javítása és a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés biztosítása.

A munkahelyeket teremtő gazdaságpolitika élénkíti a növekedést, másfelől pedig az államháztartás hiányának fenntartható szerkezetben megvalósuló csökkentését célozza. Ezen kívül stabilizálja a nagy elosztó rendszerek finanszírozását, elősegíti a hátrányos helyzetben lévő rétegek, társadalmi csoportok, térségek felzárkózását is.

A középtávú stabil gazdasági növekedést az államadósság csökkentése és a foglalkoztatottság növelése mellett strukturális átalakítások és hatékonyságnövelő intézkedések segítik, többek között a munkaerőpiac, a nyugdíjrendszer, az adórendszer, az oktatás és a közigazgatás területén.

A Széll Kálmán Terv középtávú kibontakozása az átmeneti lassulás ellenére 2013-2015 között a GDP mintegy 3%-os növekedését biztosítja. Az inflációs ráta várhatóan tartósan a középtávú inflációs cél közelében marad. 2014-től kezdve az idei évben beindult kedvező folyamatok tovább erősödhetnek, és a gazdasági növekedés szerkezete egyre kiegyensúlyozottabbá válik. Az év egészében 2%-os GDP-növekedés prognosztizálható.

A pedagógusbér-emelés, a rezsicsökkentés, a foglalkoztatottság bővülése, ezáltal pedig a reáljövedelmek emelkedése következtében a háztartások fogyasztási kiadása várhatóan 1,9%-kal növekszik jövőre. A belső kereslet így 2014-ben egyre nagyobb mértékben járul hozzá a gazdaság növekedéséhez. A közösségi fogyasztás az idei évhez képest változatlan marad. Az alacsony kamatkörnyezet, a kedvezményes vállalati hitelek és az uniós források hatékonyabb felhasználása következtében a beruházási aktivitás tovább élénkülhet: a nemzetgazdasági bruttó állóeszköz-felhalmozás 5,9%-os növekedése prognosztizálható a 2014. évre.

2013-2015-ben a javuló makrogazdasági kilátások, a strukturális átalakítások hatásainak kiteljesedése és a továbbra is fennmaradó költségvetési takarékoság határozzák meg az államháztartási előrejelzés kereteit. A strukturális átalakítások és a következő években is érvényesített költségvetési takarékoság együttesen biztosítják, hogy az államháztartás hiánya fokozatosan mérséklődjön. A középtávú költségvetési pályában előirányzott egyenlegjavulás is hozzájárul ahhoz, hogy az adósságráta a 2010. évi 80,2%-ról 2015-ig a GDP 65%-a alá csökkenhet.

2. Az államháztartás céljai és keretei

A 2014. évi költségvetési törvényjavaslat az Országgyűlés és a Kormány eddigi döntéseit, a Széll Kálmán Terv eredményeit, az egykulcsos családi adórendszer bevezetésének hatásait, a Munkahelyvédelmi Akcióterv intézkedéseit, a Népesedéspolitikai program célkitűzéseit, valamint az állami feladatellátás átalakításának eredményeit egyaránt alapul veszi. Emellett a törvényjavaslat a következő főbb szempontokra épül:

- a Népesedéspolitikai program kapcsán egyrészt a családtámogatások rugalmasabbá tételével összefüggésben többletforrásokat tartalmaz a költségvetés, másrészt a családi adókedvezmény igénybevétele kiterjesztésével számottevő járulékbevétel-csökkenéssel is számol a tervezet. Tartalmazza továbbá a diákhitel-tartozások részleges elengedésének pénzügyi hatásait is;

- a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások továbbra is megőrzik reálértéküket, a várható infláció mértékével emelkednek, a nyugdíjkiadások emellett figyelembe veszik a létszámváltozásból fakadó többleteket is;
- a közoktatásban a köznevelési törvényben elfogadott szempontok alapján és módon illetményalap-növelésre kerül sor 2014-ben;
- a közfoglalkoztatás terén a Start-munkaprogram lehetőségei bővülnek, az előző évhez képest többletforrás kerül biztosításra a költségvetésben a foglalkoztatás növelése érdekében, mindezek mellett új programok is indulnak;
- a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében bevezetett foglalkoztatást segítő kedvezmények továbbra is biztosítottak maradnak;
- az egészségügy területén a gyógyító-megelőző ellátásnál több mint 50 milliárd forintos többletforrás áll rendelkezésre a 2013. évhez képest;
- az uniós források maximális felhasználását segítik egyrészt a 2014-2020 programidőszakban rendelkezésre álló új pénzeszközök, valamint az előző programidőszak által biztosított források, részben az önerő biztosításán keresztül;
- a kamatkiadások csökkennek az előző évhez képest, amely elsősorban a piaci hozamcsökkenés következménye;
- a lakásépítési támogatások növekednek az Otthonteremtési program bővülésével és az árfolyamgát iránti érdeklődés növekedésével egyidejűleg;
- végezetül a költségvetés – a hiány tartását biztosító garanciális elemként – 100,0 milliárd forintos extra tartalékot (Országvédelmi Alapot) tartalmaz.

A 2014. évi költségvetés-politika legfontosabb célja az új Népesedéspolitikai program végrehajtása, és a családi adózás kiterjesztése, a foglalkoztatás élénkítése, valamint a közszolgáltatások minőségének javítása.

III.

A helyi önkormányzatok központi forrásszabályozása

1. A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere

A 2014. évben az önkormányzatok finanszírozása a 2013. évtől bevezetett - megváltozott önkormányzati feladatellátáshoz igazodó - feladatalapú támogatási rendszerben történik. A finanszírozási struktúra alapjaiban nem tér el a 2013-ban kialakított és alkalmazott feladatalapú forrásallokációtól.

A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon

- a helyi önkormányzatok és társulásaik működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 117. § bekezdésében meghatározottak szerint támogatást nyújt,
- további, felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat a helyi önkormányzatok és társulásaik által ellátandó feladatokra és vis maior támogatásra,
- kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

2. A tervezést meghatározó alapelvek a jogszabályi rendelkezések tükrében

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény 111. §:

- (2) bekezdése szerint: „A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait.”
- (4) bekezdése szerint: „A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető.”

Az államháztartásról szóló törvény 12.§-a határozza meg a tervezési alapelveket, melyek a következők:

- (1) A tervezés célja annak biztosítása, hogy tervezett bevételek közgazdaságilag megalapozottan, a tervezett kiadások kizárólag a közfeladatok megfelelő ellátásához szükséges mértékben kerüljenek jóváhagyásra,
- (2) Olyan új közfeladat írható elő vagy vállalható, amelynek ellátásához megfelelő pénzügyi fedezet áll rendelkezésre. Ha a tervezés során a pénzügyi fedezet már nem biztosítható, intézkedni kell a közfeladat megszüntetéséről.

2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról

- az önkormányzat működési célra csak **likvid hitelt vehet fel (likvid hitel = naptári éven belül visszafizetendő hitel),**
- az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletből származó tárgyévi összes fizetési kötelezettsége az adósságot keletkeztető ügylet futamidejének végéig **egyik évben sem haladhatja meg az önkormányzat adott évi saját bevételeinek 50%-át,**
- **kormányzati engedély nélkül fejlesztésenként 10 millió Ft összegű** adósságot keletkeztető ügylet, valamint
- a magyar költségvetést érintő, az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezettől megnyert támogatás előfinanszírozásának biztosítására szolgáló adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásra irányuló ügylet megkötése lehetséges.

3. A helyi önkormányzatok központi alrendszerből származó forrásai

A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek

- A gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40 %-a a települési önkormányzatot illeti meg.
- A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségéből származó bevétel 100%-a.
- A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni – a települési önkormányzat által beszedett – személyi jövedelemadó 100 %-a a földterület fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg.

A települési önkormányzatokat megillető egyéb bevételek

- a települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság 100%-a,
- a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség által a települési önkormányzat területén kiszabott, és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a,
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény alapján kiszabott és végrehajtott szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó, a települési önkormányzat fizetési számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett bevétel 100%-a,

- a bírságot kiszabó szervre tekintet nélkül a közúti közlekedésről szóló törvény szerinti közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírság behajtásából, illetve végrehajtásából származó bevétel 40%-a, ha a behajtást, illetve a végrehajtást a települési önkormányzat jegyzője önkormányzati adóhatósági jogkörében eljárva fogatosította,
- a települési önkormányzat területén a közlekedési szabályszegések után a közterület-felügyelő által kiszabott közigazgatási bírság teljes behajtott összege.

A helyi önkormányzatok pénzellátásának kiegészítő szabályai

A számított előirányzatok folyósítása az Áht. 83. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nettó finanszírozás keretében történik.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti kiegészítő gyermekvédelmi támogatás és gyermektartásdíjak megelőlegezése esetében a települési önkormányzat januárban teljesített kifizetéseit követően, az őt megillető összeget január hónapban igényelheti jogszabályban meghatározott éven belüli elszámolási kötelezettséggel.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján létalapként nyújtott ellátások esetében:

- ha az önkormányzat a tárgyévet megelőző év decemberében igénylést nyújtott be, úgy a január hónapban járó előleg folyósítása – külön jogszabályban meghatározott módon – igénylés nélkül történik;
- ha az önkormányzat a tárgyévet megelőző év decemberében nem nyújt be igénylést, úgy első alkalommal az őt megillető havi összeg legfeljebb kétszeresét igényelheti jogszabályban meghatározott éven belüli elszámolási kötelezettséggel.

IV.

Hajdúsámson Város Önkormányzata 2014. évi feladatellátásának meghatározása

1. Az önkormányzati feladatellátás intézményrendszere Hajdúsámsonban

1.1. Óvodai nevelés (Eszterlánc Óvoda)

Az Eszterlánc Óvoda 2014. évben is az önkormányzat fenntartásában marad, továbbra is mint önállóan működő költségvetési szerv. A gazdálkodással kapcsolatos feladatait 2013. január 1. napjától a Polgármesteri Hivatal látja el.

A köznevelési ágazatban az önkormányzatok fő feladata továbbra is az óvodai ellátás, amelyhez a központi költségvetés több elemű támogatással járul hozzá:

- A központi költségvetés a kereseteket meghatározó jogszabályok alapján az elismert létszám figyelembe vételével átlagbér alapú támogatást biztosít az óvodát fenntartó önkormányzat részére az általa foglalkoztatott óvodapedagógusok – igazodva az Országgyűlés által elfogadott, 2013. év szeptemberétől bevezetésre került pedagógusi életpálya előmeneteli rendszer többletköltségeihez - és a nevelő munkát közvetlenül segítők bérének és az ehhez kapcsolódó, 27% mértékkel számított szociális hozzájárulási adó kifizetéséhez. Figyelembe veszi továbbá a köznevelési törvény óvodai nevelésszervezési paramétereit (csoport átlaglétszám, foglalkozási időkeret, gyerekekkel töltendő kötött idő stb.), valamint a kereseteket meghatározó törvények kötelezően elismerendő elemeit.

A támogatás a települési önkormányzatot az általa fenntartott óvodaintézmény(ek)ben foglalkoztatott, a Nemzeti köznevelésről szóló törvény nevelés-szervezési paraméterei szerint számított pedagógus-, valamint segítői létszám után illeti meg. A létszámok tervezésénél kiemelt figyelmet kell fordítani a Nemzeti köznevelési törvény azon rendelkezésére, mely szerint intézményenként 100 gyermek után 1 fő óvodatitkárt lehet figyelembe venni és további 450 gyermek esetében további 1 főt (vagyis 550 gyermek esetén 2 fő).

- Az óvodaműködtetési kiadásokra 54.000 Ft/fő/év (a tényleges gyermeklétszám alapján) támogatást biztosít a költségvetési törvényjavaslat. A támogatás az önkormányzatot a nem a közvetlen szakmai feladatellátásban dolgozók béréhez, az óvodai nevelést biztosító, jogszabályban foglalt eszközök és felszerelések beszerzéséhez, valamint a feladatellátásra szolgáló épület és annak infrastruktúrája folyamatos működtetéséhez szükséges kiadásokhoz kapcsolódóan illeti meg az általa fenntartott óvodában nevelt gyermeklétszám után.

1.2. Gyermekétkeztetés

Továbbra is önkormányzati szociális feladat a gyermekétkeztetés. Fontos módosulás, hogy a feladat támogatása a köznevelési ágazat helyett a jövőben a szociális ágazatnál jelenik meg – igazodva ahhoz, hogy az ehhez kapcsolódó szabályozást és felelősségeket a gyermekvédelmi törvény határozza meg.

Az önkormányzatnak kell gondoskodni az óvodai, állami fenntartású iskolai és bölcsődei gyermekélelmezés biztosításáról. Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatban is 102 E Ft/fő összegben került megállapításra a támogatás összege, mint 2013. évben.

A költségvetési törvényjavaslat a gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan kiegészítő támogatást is biztosít azon települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak ellátásához, amelyek egy lakosra jutó adóerő-képessége nem éri el a 20 000 forintot. A gyermekétkeztetés kiegészítő támogatásának önkormányzatonkénti meghatározásáról és annak összegéről a szociális ügyekért felelős miniszter, az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter 2014. január 4-éig döntenek.

1.3. Szociális és gyermekjóléti feladatok (Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ)

A szociális és gyermekjóléti feladatok ellátása 2012. december 31-ig a Hajdúhadházi Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működő Nyíradonyi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulásban történő részvétellel került biztosításra.

2013. január 1-én hatályát veszítette a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény és helyette hatályba lépett a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvény (Mötv). A hatályos jogszabályok alapján szükségessé vált, hogy az intézményfenntartó társulás átalakításra kerüljön jogi személyiségű társulássá, melyhez a Képviselő-testület a 350/2012. (XI. 29.) öh. sz. határozatával járult hozzá. Ezáltal vált lehetővé a társulási formában történő feladatellátásra járó normatíva igénylése, melyre jelenleg a társulás székhelye szerinti önkormányzat, vagyis Nyíradony Város Önkormányzata jogosult.

A Hajdúsámsoni Mikrotérségi Szociális Szolgálat által ellátott szociális feladatok a munka hatékonyságának növelése érdekében és a folyamatok ésszerűsítése miatt egyesítés, beolvasás útján 2013. június 30. napjával megszűnt, feladatait a jogutód Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Társulás által fenntartott Nyíradonyi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ látja el. 2013. július 1-től a szociális ellátásokat érintő gazdálkodási feladatokat a Nyíradonyi Polgármesteri Hivatal látja el.

A társulási együttműködésben résztvevő önkormányzatok továbbra is előnyt élveznek a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatban foglaltak szerint, hiszen az alap állami támogatáson felül további kiegészítő állami támogatásra jogosultak.

A társulásban ellátott feladatok támogatása, valamint a kiegészítő normatívák esetében 2014. évre várhatóan a következők szerint alakulnak:

Sor-szám	Feladat megnevezése	Alap támogatás	Kistérségi kiegészítés	Megjegyzés
1.	Gyermekjóléti Szolgálat	6.682.906	2.013.000	Társulási normatíva 0-17. éves lakosságszám alapján 3.355 fő*600 Ft/fő
2.	Családsegítés	4.009.744	4.060.500	Társulási normatíva lakosságszám alapján 13.535 fő*300 Ft/fő
3.	Bölcsődei ellátás (15 fő)	7 411 500	0	Társulási kiegészítő normatíva nincs a tv. javaslatban
4.	Házi segítségnyújtás (27fő)	3 915 000	1 174 500	Társulási fenntartás esetén 130%
5.	Idősek nappali ellátása (20 fő)	2 180 000	1 090 000	Társulási fenntartás esetén 150%
6.	Szociális étkeztetés (70 fő)	3 875 200	387 520	Társulási fenntartás esetén 110%
ÖSSZESEN		28 074 350	8.725.520	

Pénzügyi szempontból a társulásban történő feladatellátás továbbra is előnyös, hiszen közel 9 millió forint kiegészítő támogatás realizálódik ebben a működési formában.

Pontos adatot csak a 2014. évi költségvetési törvény elfogadása után és az ellátottak jövőbeni alakulása ismeretében lehet számszerűsíteni, ezek az adatok a jelenleg ellátotti létszámmal számított összegek.

A Támogató Szolgálat működtetési feltételeinek biztosítására a 2012. évben benyújtott pályázat biztosít fedezetet három évre (2012-2014-ig), a Képviselő-testület döntésének megfelelően társulási keretek között történik ezen feladat ellátása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása szintén pályázati forrásból kerül finanszírozásra 2013. december 31-ig. A jövőbeli működtetésre vonatkozóan még nem állnak rendelkezésünkre konkrét információk.

1.4. Könyvtári és közművelődési feladatok (Petőfi Sándor Városi Könyvtár, Közművelődési és Muzeális Intézmény)

Az önkormányzatok kulturális feladatainak – ezen belül a kulturális javak védelme, a muzeális intézmények, a közművelődés és a nyilvános könyvtári ellátás – biztosításához a központi költségvetési törvényjavaslat alapján 2014. évben is önálló előirányzaton biztosít támogatást. A támogatás várható mértéke lakosonként 1.140 Ft, ami Hajdúsámson 13.535 fős lakosságának figyelembe vételével éves szinten 15.430 E Ft. Továbbra is lehetőség lesz könyvtári és közművelődési érdekeltségnövelő támogatás igénybevételére.

A központosított előirányzatok között továbbra is lehetőség lesz az önkormányzati fenntartású könyvtárak állománygyarapítására, a közművelődési tevékenység érdekeltségnövelő támogatására, az „art” mozik fejlesztésére, valamint a múzeumok szakmai támogatására is.

A Petőfi Sándor Város Könyvtár, Közművelődési és Muzeális Intézmény továbbra is önállóan működő költségvetési szerv maradt, gazdálkodási feladatainak ellátására a Képviselő-testület 2013. január 1. napjától a Polgármesteri Hivatalt jelölte ki.

1.5. Önkormányzati feladatok

Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét továbbra is a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás, helyi adóztatás stb.) teszik ki. E helyi közügyek ellátását a költségvetés 2014. évben is az általános működési támogatások címen támogatja, melynek keretében az önkormányzati hivatal fenntartásához és a településüzemeltetés költségeihez járul hozzá a központi költségvetés.

Az önkormányzatokat megillető egyes költségvetési támogatásokat csökkenti az ún. „beszámítás”, ugyanakkor az idei évinél differenciáltabb módon. Az első év tapasztalatai alapján az alacsony helyi adóbevételi potenciállal rendelkező településeket ilyen módon a csökkentés egyáltalán nem érinti; e felett pedig sávosan növekvő mértékben terheli beszámítás az önkormányzatokat.

A helyi adókból származó bevétel továbbra is teljes egészében az önkormányzatok saját bevétele marad, és helyben járul hozzá a feladatokhoz. Mindezek mellett az esetleges egyedi működési problémák kezelésére a IX. fejezet nagy összegű tartalékot tartalmaz, amelyből – az önkormányzati törvény előírásainak megfelelően – kiegészítő támogatást kaphatnak az érintett települések.

2. Prioritások az önkormányzat 2014. évi gazdálkodásban

Az önkormányzat elsődleges és kiemelt célja 2014. évben is az, hogy továbbra is biztosítsa a fenntartásában lévő intézményrendszer működőképességét, illetve a kötelező feladatok minél magasabb színvonalon történő ellátását a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeinek betartása mellett.

Az önkormányzati törvényben meghatározott, központi támogatással nem finanszírozott területeken racionalizálási intézkedéseket szükséges hozni, mivel ezen feladatok ellátására az önkormányzat saját bevételeiből, illetve a gépjárműadó 40%-ából kell a fedezetet biztosítani. További mozgástere az önkormányzatnak gyakorlatilag nincs a feladatalapú támogatási rendszer következtében, így az önként vállalt feladatok kiadásait minimalizálni kell arra a szintre, amely mellett a kötelező feladatok ellátása teljeskörűen biztosítható.

Ennek érdekében javasolt:

- Valamennyi önkormányzati feladat terén a központi költségvetési támogatással nem finanszírozott területeken a működési kiadásokat és a létszámokat felülvizsgálni.
- A meglévő kötelezettségvállalások felülvizsgálata, szem előtt tartva a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeit.
- A költségvetés előkészítésekor a jogszabályon, szerződésen, megállapodáson alapuló kiadások elsődlegességét biztosítani kell.
- Az önként vállalt feladatokat felülvizsgálni és a kötelező feladatok ellátásán felül esetlegesen fennmaradó saját forrás erejéig biztosítani. Az önként vállalt feladat kiadásainak finanszírozása a kötelező önkormányzati feladatok ellátását nem veszélyeztetheti.
- Minden intézménynél törekedni kell a takarékos gazdálkodásra, különösen nagy gondot kell fordítani a költségvetés legnagyobb hányadát jelentő személyi jellegű kiadások jogszabályi előírásainak megfelelő tervezésére.
- A gazdálkodási feladatok minél gazdaságosabb ellátása érdekében az önállóan működő intézmények gazdasági feladatainak ellátását továbbra is a Polgármesteri Hivatal lássa el, a hatékony feladatellátáshoz, a döntés-előkészítéshez szükséges naprakész információk elérése érdekében célszerű integrált pénzügyi információs rendszer használatát alkalmazni.

- A lakossági folyékony hulladék elszállítását, kezelését a jogszabályi előírásoknak megfelelő, a lakosság terheit legkevésbé növelő formában biztosítani.
- Az önkormányzat költségvetési szerveinél a szabályszerű és minőségi szakmai munkavégzés folyamatos fenntartása és hatékonyságának javítása.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő földmunkagép kapacitásának minél hatékonyabb kihasználásával a település közigazgatási területén lévő utak, járdák járhatóvá tétele, karbantartása.
- A közcélú foglalkoztatottakat mind szélesebb körben bevonni az értékteremtő folyamatokba, ezáltal javítani a település tisztaságának, az önkormányzati infrastruktúra karbantartásának, állagmegóvásának feltételeit.
- A közcélú foglalkoztatottak mind nagyobb szinten történő bevonása az intézményi feladatellátásba a szakmai törvényekben foglaltak betartásával.
- Az önkormányzat közüzemi szerződéseinek – beleértve a település- és az intézmények üzemeltetését egyaránt – felülvizsgálata a költségek csökkentése érdekében.
- A működési kiadások csökkentése érdekében épületenergetikai fejlesztéseket célzó pályázati lehetőségek keresése. Ezen projektek kapcsán hosszú távon költségcsökkenés prognosztizálható.
- Eredményes pályázati tevékenységgel – a pénzügyi keretek figyelembevételével – a települési és önkormányzati infrastruktúra fejlesztése.
- A felújításokra és felhalmozási kiadásokra tervezett összegek működési kiadásra nem csoportosíthatóak át.
- Újabb beruházási és felújítási kötelezettségek vállalása előtt figyelembe kell venni a meglévő, többéves kihatással járó kötelezettségeket, továbbá a fedezetül szolgáló bevételek realizálódásának valószínűségét.
- A már folyamatban lévő beruházások és felújítások fedezetét biztosítani kell. Törekedni kell a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések határidőben történő befejezésére, eredményes lebonyolításra a költségvetésben a fejlesztéshez rendelt pénzügyi kereteken belül.
- A pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések önerejének csökkentése érdekében továbbra is keresni kell azokat a lehetőségeket, pályázatokat, amelyekkel a már folyamatban lévő projektek saját forrásigénye tovább csökkenthető, kiemelt hangsúlyt kell fordítani az európai uniós fejlesztési célú pályázataikhoz szükséges saját forrás kiegészítéseként pályázható „EU önerő alap” támogatásokra.
- Az adóbevételek növelése érdekében tovább kell folytatni a következetes végrehajtási és ellenőrzési tevékenységeket.
- A költségvetésben a nem várt kiadások finanszírozhatósága érdekében, illetve a várható bevételek elmaradása esetére általános tartalékot javasolt képezni.
- Az önkormányzati vagyon mindenekelőtt az önkormányzat feladatainak ellátását kell, hogy szolgálja.

IV.

A 2014. évi bevételek és kiadások tervezése a koncepció szintjén

A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nagyvonalakban adunk tájékoztatást a 2014. évben várható bevételek és kiadások alakulásáról.

1. B e v é t e l e k**I. Támogatások****1. Működési célú támogatás államháztartáson belülről****1.1. Helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása**

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása között jelennek meg az önkormányzat kötelező feladatainak ellátására a költségvetési törvény alapján kapott támogatások: a települési önkormányzatok működésének támogatása, köznevelési feladatainak támogatása, szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása, kulturális feladatainak támogatása, lakott külterülettel kapcsolatos felzárkóztató támogatás, szociális nyári gyermekétkeztetés támogatása, a szerkezetátalakítási tartalékból folyósított támogatás, illetve egyéb központi támogatások.

Hajdúsámson Város Önkormányzata által ellátott feladatokhoz kapcsolódóan a központi költségvetési törvényjavaslat alapján biztosított 2014. évi támogatás, feladatfinanszírozás összege az alábbiak szerint alakul 2013. évhez viszonyítva:

Intézmény megnevezése	2013.évi támogatás	2014.évi várható támogatás	Különbözet
1. Működés általános támogatása	219.508.230	214.431.295	- 5.076.935
1.a) Önkormányzati hivatal működésének támogatása	144.132.600	138.774.000	- 5.358.600
1.b) Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása	39.093.030	39.112.795	19.765
1.c) Egyéb önkormányzati feladatok támogatása	36.282.600	36.544.500	261.900
2. Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalmatlanítása		800.000	800.000
3. Óvoda támogatása	192.800.000	182.994.000	- 9.806.000
4. Szociális ellátások központi támogatása	114.667.205	114.667.205	0
5. Gyermekétkeztetés támogatása	100.368.000	36.924.000	- 63.444.000
6. Könyvtári, közművelődési és múzeumi feladatok támogatása	15.319.320	15.429.900	11.580
7. Beszámítás	-21.571.140	- 21.571.140	0
Összesen:	605.787.614	543.675.260	- 77.515.445

A 2013. évi feladatalapú finanszírozáshoz képest a 2014 évben várhatóan realizálódó állami támogatások összegében 77.515 E Ft-os csökkenés várható.

A 2014. évi költségvetési törvényben biztosításra kerülő, a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok teljeskörű áttekintésével és lehetőség szerinti kihasználásával növelni kell a központi költségvetésből elérhető forrásokat.

1.2. Pénzeszköz átvételek államháztartáson belülről

Itt jelennek meg a központi költségvetési szervtől, a fejezeti kezelésű előirányzatból, a Társadalombiztosítási Alaptól, az Elkülönített Állami Pénzalapoktól, az önkormányzati költségvetési szervtől érkező támogatások, valamint az előző évi költségvetési kiegészítések, visszatérítések.

Ezen a jogcímen többek között az OEP-től az iskola-egészségügyi és az ügyeleti feladatok ellátására érkező bevétel kerül tervezésre az előző évi szinten, körülbelül 15 millió forint összegben.

Működési célra biztosított támogatásértékű bevételeként kerülnek tervezésre a közfoglalkoztatásra elnyert pályázati támogatások is, de a támogatási összeg és ahhoz kapcsolódó kiadási előirányzat csak a hatósági szerződés aláírása után kerülnek beépítésre a költségvetésbe. Általában a költségvetési rendelet készítése során ezek az adatok még nem állnak rendelkezésre, csak későbbi rendeletmódosítás során kerülnek be a költségvetés adatai közé.

1.3. Átengedett központi adók

Az állami feladatátvállalás kapcsán ezen bevételi elemek a feladatfinanszírozás rendszerében már csak kis mértékben illetik meg az önkormányzatokat. Az átengedett központi adók közül önkormányzatunkat a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40 %-a, és a gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségéből származó bevétel 100%-a illeti meg.

A termőföld bérbeadásából származó jövedelemből az önkormányzat nem realizál bevételt.

A várható bevétel ezen a jogcímen - a 2013 évi adattal egyezően - **21.200 E Ft-ra** prognosztizálható.

2. Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről

2.1. Fejlesztési célú támogatások

A fejlesztési célú támogatások 2013. I. félévében 107.940 E Ft összegben teljesültek, ami annak köszönhető, hogy az önkormányzat az adóssághoz konszolidáció keretében 107.190 E Ft összegű költségvetési támogatásban részesült. Mivel 2014. évben a jelenlegi információk alapján nem számolhatunk a 2013. évi eredeti előirányzattól magasabb bevételre, ezen a jogcímen 2014. évben is 1.500 E Ft forrás kerül tervezésre.

2.2. Pénzeszköz átvételek államháztartáson belülről

Felhalmozási célra érkező átvett pénzeszközök a pályázati úton elnyert, támogatással megvalósuló beruházásokhoz kapcsolódóan illeti meg az önkormányzatot. Itt jelennek meg az európai unió által és a hazai támogatási rendszer keretében nyújtott támogatási összegek egyaránt. Ezen források a kiadási előirányzatok egyidejű – ugyanazon összegben történő – beépítésével kerülnek az önkormányzat költségvetésébe.

Támogatási összeg és ahhoz kapcsolódó kiadási előirányzat csak a támogatási szerződés, vagy támogatói döntés rendelkezésre állása esetén építhető be a költségvetésbe.

II. Közhatalmi bevételek

1. Igazgatási szolgáltatási díj, bírság bevételek

A bevételi csoport tartalmazza az igazgatási szolgáltatási díj, bírság bevételekből származó összegeket. A 2013. évre előirányzott összeg összesen 1.100 E Ft, így 2014. évre is ezen összegben kerül meghatározásra.

2. A helyi adók

Továbbra is ebbe a körbe tartoznak a helyi adók, melyek összege 100%-ban az önkormányzatot illeti meg. Az önkormányzat által felhasználási kötöttség nélkül rendelkezésre álló előirányzatot alapvetően a helyi adókból származó bevétel határozza meg, melyek várható összege az alábbiak szerint alakul:

Helyi adóbevételek

A lakosság jövedelmi helyzetére és teherbíró képességére figyelemmel a Képviselő-testület 2013. évre vonatkozóan sem döntött a helyi adó rendelet módosításáról. Az adómértékek a következők szerint alakulnak:

- **építményadónál:** az építmény hasznos alapterületére számítva **150 Ft/m²**
- **kommunális adónál:** a Htv. 11.§-ban és a 17.§-ban meghatározott adótárgyanként, illetőleg lakásbérleti jogonként **7.000 Ft.**
- **iparüzési adónál:** az adó évi mértéke az **adóalap 2 %-a.**

2013. évben ezért a bevétel tervadata az előző évi szinten került tervezésre 116.000 E Ft összegben. 2014. évre vonatkozóan csak akkor lehet ezen a jogcímen többlet bevételre számítani, ha a Képviselő-testület a helyi adók mértékének emeléséről dönt.

3. Bírság, pótlék, egyéb fizetési kötelezettség, bevétel (6/C. sz. melléklet)

Ezen a jogcímen kerül tervezésre például az önkormányzatot megillető helyszíni bírság. 2014. évre ezen bevételi forrás tekintetében sem várható növekedés, így ezen előirányzat is a 2013. évre előirányzott összegben kerül meghatározásra.

III. Intézményi működési bevételek

Az intézményi működési bevételek jogcímen körülbelül 32 millió forint az elérhető bevétel. Ez az összeg alapvetően az intézményi térítési díjakból és a bérleti díjakból származó bevételből tevődik össze. Az intézmények adatszolgáltatása alapján az ételmezési tevékenységből és az egyéb saját bevételekből (bérleti díj) az előző évi előirányzatnak megfelelő összeg tervezhető.

IV. Felhalmozási bevételek

Jelentős összegre ezen a jogcímen nem lehet számítani a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján. Ide tartoznak a tárgyi eszközök, immateriális javak értékesítéséből származó bevételek, valamint a pénzügyi befektetések bevételei is.

1. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítése, egyéb felhalmozási bevétel

A korábbi években megvalósult ingatlan értékesítésekhez kapcsolódó részletfizetésekből esedékes bevétel éves szintű összege tervezhető ezen a jogcímen a 2013. évi szinten, 112 E Ft-os összegben. A feleslegessé vált tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételek és az egyéb felhalmozási bevételek is ezen a soron jelennek meg.

A Hajdú Bihari Önkormányzatok Vízmű Zrt által üzemeltetett víz és szennyvíz hálózat üzemeltetéséért fizetett bérleti díj bevételéből 5.715 E Ft-ra számíthatunk 2014. év folyamán, mely bevételt elkülönítetten kell kezelni és csak a szerződésekben és jogszabályokban meghatározott célokra lehet felhasználni.

2. Pénzügyi befektetések bevételei

A folyamatban lévő nagy projektek a megvalósítás szakaszában vannak, így ezzel kapcsolatban a fizetési kötelezettségek folyamatosak, ennek megfelelően a kötvénykibocsátásból származó bevétel még fel nem használt része szinte teljesen egészében felhasználásra kerül, ezért kamatbevételre 2014. év vonatkozásban csak csekély mértékben lehet számolni.

V. Hitelek

A felhalmozási hiány pénzmaradvánnyal nem kezelhető részére hitel felvétele válik szükségessé a tervezett előirányzatnak megfelelő összegben.

Az önkormányzati törvény az eddigiektől alapvetően eltérő előírásokat tartalmaz az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások felső határára – hitelfelvételi korlát –, illetve a hitel felvétel lehetőségére vonatkozóan. Működési hiány nem tervezhető, hitel pedig csak a **Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései alapján történhet.**

2. Kiadások

A 2014. évi kiadási előirányzatok kialakítását számos jogszabály befolyásolja. A felelős gazdálkodás általános követelménye mellet ez a körülmény is azt indokolja, hogy 2013. évben a kiadásokat a működőképességhez feltétlenül szükséges szintre kell szorítani mind a működési, mind a felhalmozási költségvetésben és ezek alapján a legszükségesebb kiadások tervezésére kell 2014. évben szorítkozni.

Általános tervezési szempont 2014. évre, hogy a kiadási előirányzatok meghatározásánál a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell eljárni, valamint az előző évi jóváhagyott bázis előirányzatokat és a teljesítési adatokat is figyelembe kell venni.

A felhalmozási kiadások fedezete a jelenlegi ismeretek alapján már nem biztosított csak hitel felvételével, így további, jelentős költségigényű fejlesztési cél meghatározása nagymértékű kockázatot jelent.

I. Működési kiadások

1. Személyi juttatások

A személyi juttatások tervezését a következők figyelembe vételével kell végrehajtani:

- A 2013. december hónapra járó illetmény egy havi összege, valamint a január hónaptól a munkavállalókat megillető illetmény 11 havi összege, összesen 12 havi illetmény tervezhető. A soros előrelépésekhez kapcsolódó garantált illetmény növekedéssel a tervezés során számolni kell.
- A mindenkori minimálbérhez történő kiegészítést a jogszabályban meghatározott összegnek megfelelően biztosítani kell az alacsony jövedelmű munkavállalók számára.
- A munkavállalóknak kötelezően kifizetendő jubileumi jutalom, felmentési illetmény, végkielégítés előirányzata tervezhető.

A munkavállalók részére adható juttatásokat az előző évi szint és a személyi jövedelemadó törvényben meghatározottak figyelembe vételével kalkulálni kell azzal, hogy azok biztosítására csak abban az esetben kerülhet sor, amennyiben az önkormányzat saját és átengedett bevételei ahhoz fedezetet nyújtanak

Információk a tervezéshez:

- A közalkalmazottak garantált illetményét a költségvetési törvényjavaslat 7. számú melléklete tartalmazza.
- A Kjt. 69.§-ában foglalt illetménypótlék pótlékok számítási alapja a költségvetési törvényjavaslat szerint változatlanul 20.000 Ft.
- A helyettesítés előirányzatait a szakmai törvényekben foglaltak figyelembe vételével mind alacsonyabb szintre kell szorítani.

- Az illetménypótlékokat a szakmai törvényben meghatározott minimumszinten kell megtervezni.
- A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. § szerinti illetményalap a 2014. évben sem változott, 38.650 Ft-ban kerül meghatározásra.
- A Munka törvénykönyve alapján foglalkoztatottak bérét a 2014. évi minimális munkabér összegére vonatkozó jogszabályi előírások figyelembe vételével kell tervezni.
- A képviselőket megillető tiszteletdíj a jelenleg hatályos jogszabályoknak és a helyi viszonyokat szabályozó önkormányzati rendeletben foglaltaknak megfelelően tervezhető

2. Munkaadókat terhelő járulékok

A törvényjavaslat szerint a járulékszabályozásban 2014. január 1-jétől nem várható jelentősebb változás, a munkaadókat terhelő járulékokat a tervezett személyi juttatásokhoz kapcsolódóan a hatályos jogszabályok szerint kell megtervezni.

A Szociális hozzájárulási adó mértéke 2013. évben 27%, a rendelkezésre álló információk szerint ennek változása 2014. évben sem várható.

3. Dologi kiadások

A dologi kiadások tervezésénél kiadásnövekmény az előző évi eredeti előirányzaton felül nem tervezhető csak rendkívül indokolt esetben, a Képviselő-testület külön döntése alapján.

A dologi kiadások között a közüzemi díjak mérséklésére kell törekedni, illetve az egyéb beszerzési, üzemeltetési, karbantartási kiadásokat a lehető legkisebb szintre kell szorítani.

Az elmúlt három évben a Képviselő-testület lehetővé tette, hogy a költségvetési szerveknél a munkaadó által fizetendő rehabilitációs hozzájárulás kifizetésére tervezett előirányzat terhére – mértéke várhatóan 2014-ben nem növekszik – rehabilitált személyek kerüljenek foglalkoztatásra. Ezt a gyakorlatot érdemes folytatni 2014. évben is.

- A dologi kiadások tervezésének alapjául a 2013. évi eredeti előirányzat szolgál, melyet korrigálni kell az egyszeri kiadások összegével és a jogszabályváltozások hatásával. A közüzemi kiadásokat legalább a 2013. évi teljesítési adatok szintjén kell megtervezni.
- Az általános forgalmi adó mértéke 27%, növekedésre 2014. évben sem számítunk.
- A tervezésnél számításba kell venni, hogy a reprezentáció és üzleti ajándék adókötelessé tétele miatt adófizetési kötelezettsége keletkezik az önkormányzatnak, ezért ezeket a kiadásokat érdemes a minimálisra csökkenteni.
- 2014-ban a munkaadó által fizetendő rehabilitációs hozzájárulás mértéke a költségvetési törvényjavaslat szerint nem növekedett, a fizetendő összeg 964.500 Ft/fő/év. A rehabilitációs hozzájárulás fizetésének feltétele, hogy a munkáltató által foglalkoztatottak átlaglétszáma meghaladja a 20 főt, és a megváltozott munkaképességűek száma ne érje el a létszám 5%-át. A fizetési kötelezettséget intézményenként külön kell vizsgálni.
- Itt kell megtervezni a 2014 évben már megvalósuló projektekhez kapcsolódó fenntartási kiadásokat (pl.: Korszerű közösségi közlekedés, belvízelvezetés, kerékpárút, Polgármesteri Hivatal „A” és „B” épületének összeépítése, Bölcsőde)
- 2014. évben az országgyűlési képviselői, az Európa Parlamenti és a helyhatósági választásokhoz szükséges költségeket is számba kell venni. A tervezéshez bázisként a 2010. évi választási költségek szolgálhatnak alapul, figyelembe véve az azóta bekövetkezett jogszabályi változásokat. Szerencsére ezen kiadásokra - a korábbi tapasztalatok alapján - forrást biztosít a központi költségvetés.

4. Egyéb működési célú kiadások

4.1. Működési célú pénzeszköz átadások államháztartáson belülre

A szociális és gyermekjóléti feladatok társulási formában történő biztosítása esetén a feladatokhoz az állam által nyújtott támogatásokon felüli önkormányzati hozzájárulás összege teszi ki az előirányzat legnagyobb részét. Itt kell figyelembe venni a várhatóan 2014-ben már új helyen működő Bölcsőde fenntartási költségeihez kapcsolódó növekményt is. Ezeket túl itt kerülnek elszámolásra az államháztartáson belüli szervek részére kifizetendő tagdíjak. A végleges támogatásértékű működési kiadások összegét a 2013. évben végrehajtott intézkedések figyelembevételével kell tervezni.

4.2. Működési célú pénzeszköz átadások államháztartáson kívülre

A helyi civil, és a non-profit szervezetek, egyházak támogatását, és a szponzori támogatásokat tartalmazza. Tekintettel arra, hogy önként vállalt feladatról van szó a kötelező feladatok ellátásához szükséges források biztosítását követően lehet erre a célra előirányzatot tervezni a költségvetési források adta lehetőségek szerint.

Az önkormányzat tulajdonában lévő társasházi lakás működési kiadásaihoz éves szinten **12 E Ft**-tal kell hozzájárulni.

A Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulás részére fizetendő társulási hozzájárulás **500 E Ft**-os előirányzatát is tervezni szükséges.

Az államháztartáson kívüli szervek részére történő pénzeszköz átadásra előirányzatot csak a saját bevételei terhére biztosíthat az önkormányzat. Többnyire önként vállalt feladatok előirányzatai kerülnek itt megtervezésre, melyre vélhetően 2014. évben csak szűkös forrásai lehetnek az önkormányzatnak a kötelező feladatok ellátása mellett.

4.3. Társadalom- és szociálpolitikai juttatások

Az önkormányzat által folyósított, különböző társadalom- és szociálpolitikai juttatások 2014. évi előirányzatainak tervezéséhez új információ nem áll rendelkezésre. Sajnos évről évre egyre nagyobb terhet jelent az önkormányzat számára a szociális feladatok finanszírozása, 2013. évben 76.250 E Ft eredeti előirányzat került tervezésre. Legalább az előző évi szinten biztosítani kell az önkormányzati saját forrást az ellátások kifizetéséhez, de a szociális törvények, valamint az ellátásokat megalapozó nyugdíjminimum összegének esetleges változtatásának hatását figyelembe kell venni.

Amennyiben a központi költségvetésből 2014. évre biztosított pénzbeli szociális hozzájárulás összege csökken, úgy az önkormányzat által saját hatáskörben nyújtott szociális ellátások körének áttekintése válhat szükségessé.

A szociálpolitikai ellátásokhoz kapcsolódó kiadások a település lakosságának jövedelmi helyzete és a munkanélküliség következtében jelentős nagyságrendet képviselnek a mindenkori költségvetésben.

A költségvetési törvényjavaslat az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítésére és az önerő biztosítására támogatást biztosít. A helyi megállapítású ellátásokat felül kell vizsgálni, és a saját bevételek adta lehetőséghez kell igazítani.

5. Tartalék

A költségvetésben a nem várt kiadások finanszírozhatósága érdekében, illetve a várható bevételek elmaradása esetére általános tartalékot javasolt képezni.

II. Felhalmozási kiadások

1. Beruházások

A 2014. évi költségvetés előkészítése során elsősorban az önkormányzat által be nem fejezett, következő évre áthúzódó beruházások előirányzatait kell megtervezni. Ezt követően a 2013. évben a Képviselő-testület által a 2014. év költségvetésének terhére hozott döntések hatását kell beépíteni a tervezetbe. Mindezek után a rendelkezésre álló, kötelezettséggel nem terhelt fejlesztési bevételek terhére kerülhet sor újabb fejlesztési célok meghatározására.

Továbbra is törekedni kell külső források bevonására, előtérbe helyezve az alacsony önerőt igénylő, magas támogatási intenzitású pályázati lehetőségeket. A pályázatok benyújtása előtt célszerű a működtetésre vonatkozó előzetes költségkalkuláció készítése, mivel az infrastrukturális fejlesztések megvalósítását követő fenntartási kötelezettségnek csak a működtetéshez szükséges költségvetési előirányzatok biztosításával lehet maradéktalanul eleget tenni.

A kötvény kibocsátásából származó bevétel teljes egészében fejlesztési célokhoz van rendelve a Képviselő-testület döntései alapján. További fejlesztések már jelenleg is csak a felhalmozási hiány egyidejű növelésével biztosítható, ami hitelfelvételt jelent. A kilátások sajnos – felhalmozási bevételek csekély mértékére tekintettel – 2014. évre sem javulnak, mely nagymértékben korlátozza az önkormányzat fejlesztési lehetőségeit. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a hitel felvétele és annak visszafizetése jelentős és hosszú évekig tartó terhet ró az önkormányzat költségvetésére és akár veszélyeztetheti a működést is. A költségvetésben biztosított önerő csökkentése érdekében továbbra is keresni kell azokat a lehetőségeket, pályázatokat, amelyekkel a már folyamatban lévő projektek saját forrásigénye tovább csökkenthető, kiemelt hangsúlyt kell fordítani az európai uniós fejlesztési célú pályázataikhoz szükséges saját forrás kiegészítéseként pályázható „EU önerő alap” támogatásokra.

2. Egyéb felhalmozási kiadások

2.1. Felhalmozási célú pénzeszköz átadások államháztartáson belülre

A jelenlegi információk alapján ezen a soron nem kerül tervezésre kiadás 2014. évben.

2.2. Felhalmozási célú pénzeszköz átadások államháztartáson kívülre

Felhalmozási célú pénzeszköz átadásként jelentkezik a lakáscélú támogatás összege, melyre 2013. évben 1.500 E Ft került tervezésre. A homlokzat-felújítási alapra Képviselő-testületi döntés alapján az előző évek gyakorlatának megfelelően 2014. évben is 500 E Ft-os előirányzat kerül biztosításra.

2.3. Felhalmozási célú kamat kiadások

A korábbi években felvett felhalmozási célú hitelekhez illetve a kötvény kibocsátásához kapcsolódóan fizetendő kamatteher fedezetére kell előirányzatot biztosítani a 2014. évi költségvetés készítésekor.

Az önkormányzatnak 2014. évben a jelenlegi információk alapján az alábbiak kapcsán merül fel kamatfizetési kötelezettsége:

- MFB hitel pályázati önerők biztosítására felvett hitel kamata
- Kötvény kibocsátás kamata
- Takarékszövetkezet fejlesztési hitel kamata
- ISPA beruházás önerőjének biztosítására felvett hitel kamata(Commerzbank)
- Hajdúsámsoni Víziközmű Társulat által pályázatírással felvett hitel kamata (Commerzbank)

A kapcsolódó kamatterhek összegét elsődlegesen a gazdasági és pénzüpiaci helyzet alakulása befolyásolja. A felhalmozási hitelekhez kapcsolódó kamatok kifizetésére az előző évi adatok figyelembe vételével a tőketörlesztéssel párhuzamosan célszerű tervezni.

III. Finanszírozási kiadások

1. Felhalmozási célú hitel törlesztése

2013. évben újabb fejlesztési célú hitel felvételére nem került sor az eddigiekben, így 2013. évre vonatkozóan az önkormányzatnak hiteltörlesztési kötelezettsége a korábban igénybe vett fejlesztési célú hitelek vonatkozásában van. Az önkormányzat – a 2013. februárban aláírt Megállapodás alapján – 70 %-os mértékű adósságátvállalásban részesült. A Magyar Állam az önkormányzat 661.978.325 Ft összegű adósságát és az ahhoz kapcsolódó járulékok összegét vállalta át. Az adósságátvállalás az önkormányzat adósságállományát jelentősen csökkentette, de továbbra is jelentős az önkormányzatnak ezen a jogcímen jelentkező fizetési kötelezettsége. Az önkormányzat 2013. évben további adósságot keletkeztető kötelezettséget nem vállalt, sem működési, sem fejlesztési hitelt nem vett fel a koncepció készítés időpontjáig.

A 2014. évben számolni kell az alábbi adósságot keletkeztető ügyletek 2014. évben esedékes tőketörlesztéseinek kiadásaival:

- az elmúlt években fejlesztési támogatással megvalósuló projektekhez szükséges önerő biztosítását szolgáló MFB hitel,
- a Hajdú Takarékszövetkezettől 2012.-ben felvett fejlesztési célú hitel,
- a Volskbank Zrt. által kibocsátott kötvény tőke

Felhalmozási célú hitel törlesztésére legalább 22.980 E Ft előirányzatot kell tervezni a jelenlegi adatok alapján.

Összefoglalás

A 2014. évi koncepció elkészítése során a jelenleg hatályos feladatfinanszírozási rendszert és jogszabályi környezetet vettük figyelembe a 2014. évi költségvetési törvényjavaslat sárokszámait szem előtt tartásával. A döntés meghozatalához nagyrészt csak részleges, vagy véglegesnek nem tekinthető információk, törvényjavaslatok állnak rendelkezésre, a végleges döntést megalapozó jogszabályokat az Országgyűlés még nem fogadta el.

A jelenleg egyéb jogszabályokból, tervezetekből rendelkezésre álló, a 2014. évet érintő információk alapján a költségvetési koncepcióban konkrét döntések meghozatala nem lenne ésszerű és kellően megalapozott, így a bevételi források költségvetési törvényjavaslat szerinti ismeretében csak irányelvek, célok meghatározására van reális lehetősége a Képviselő-testületnek. A 2014. évi költségvetési törvény végleges elfogadását követően rendelkezésre álló információk és a szakági jogszabályok alapján kell az önkormányzat 2014. évi költségvetését kialakítani, mely ismeretek alapvető hatást gyakorolnak majd a 2014. évi költségvetés tervezésére.

A kormányzat szándéka továbbra is az, hogy az önkormányzatok a nem finanszírozott területek kiadásait saját forrásaikból biztosítsák, ami a jelenlegi helyzetben a helyi adókra és a gépjárműadókból származó átengedett bevételekre, valamint a csekély szinten elérhető saját bevételekre korlátozódik.

A helyi adók és az egyéb saját működési bevételek tervezésénél a realitások talaján kell maradni, hiszen azok lényeges változására okot adó körülmény nem következett be. Többletbevétel realizálására tehát nem lehet számítani, csak jogszabályi változások, illetve Képviselő-testületi döntés esetén.

Általános tervezési szempont 2014. évre, hogy a kiadási előirányzatok meghatározásánál a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell eljárni, valamint az előző évi jóváhagyott bázis előirányzatokat és a teljesítési adatokat is figyelembe kell venni.

Miután a bevételek növelésére jelenleg nem mutatkozik ésszerű lehetőség, újfent a kiadások racionalizálásával kell a költségvetési gazdálkodás egyensúlyát megteremteni.

A költségvetés törvényben biztosított, a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatását szolgáló előirányzatokra 2014. évben is a pályázat feltételrendszerének való megfelelést szem előtt tartva kell megtervezni a költségvetést és élni kell az igénybejelentés lehetőségével.

A felhalmozási költségvetésben a felhalmozási bevételek körének szűkítésével, illetve a kötvény kibocsátásából származó bevétel felhasználásával kiemelt kockázatot jelenthet minden újabb magas költségigényű fejlesztési célú kötelezettségvállalás. Amennyiben nem kerül sor valamely bevételi elem – helyi adó, egyéb saját bevétel, vagy valamely központi költségvetésből származó bevételi hányad –felhalmozási bevételként történő elismerésére, úgy a jelen ismeretek szerinti saját fejlesztési célú bevételekből előreláthatóan már csak az áthúzódó kötelezettségvállalások alapján fennálló kiadások fedezete biztosított.

Az önkormányzat gazdálkodásának alapelveként, továbbra is a gazdaságos, hatékony, takarékos és eredményes feladatellátást kell célul kitűzni, és lehetőség szerint mindent megtenni ezen cél elérése érdekében.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben leírtak alapján a határozati javaslatban foglaltak szerint fogadja el Hajdúsámson Város Önkormányzatának 2014. évi költségvetési koncepcióját!

Határozati javaslat

Hajdúsámson Város Önkormányzata Képviselő-testülete az államháztartásról szóló módosított 2011. évi CXCV. törvény 24. §-ában foglaltak alapján Hajdúsámson Város Önkormányzata 2014. évi költségvetési koncepcióját az előterjesztésben foglaltak figyelembe vételével a következők szerint fogadja el:

I. A gazdálkodást illetően, általánosan követendő irányelvek

1. A költségvetés tervezésekor már hatályban lévő jogszabályváltozásokra kiemelt figyelmet kell fordítani és azok rendelkezéseit alkalmazni kell az előirányzatok kialakításakor.
2. A költségvetés tervezésekor prioritást élveznek a kötelező feladatok, önként vállalt feladatok csak a kötelező feladatok maradéktalan ellátása esetén vállalhatóak, de csak olyan mértékben, ami nem veszélyezteti az önkormányzat működőképességét.
3. Az önkormányzat számára továbbra is elsődleges tervezési alapelv kell, hogy legyen a költségvetés felhalmozási és működési egyensúlyának megtartása. Működési bevételek fejlesztési célokra nem fordíthatóak.
4. Az önkormányzat költségvetési szerveinek működését, a feladatellátás szervezeti kereteit a leghatékonyabb formában kell biztosítani, kialakítani a szakmai előírások és a rendelkezésre álló források függvényében.
5. Az önkormányzat költségvetési szerveinél a szabályszerű és minőségi szakmai munkavégzés folyamatos fenntartása és hatékonyságának javítása.
6. A 2014. évi költségvetés előirányzatainak tervezése során a gazdaságossági szempontok mellett az eredményesség és hatékonyság követelményeit is betartva kell eljárni.

II. A bevételeket érintő irányelvek

1. Az intézményi működési bevételek tervezésekor minimum az előző évi teljesítési adatot kell alapnak tekinteni, mely csökkenthető illetve növelhető az egyszeri bevételek hatásával.
2. Az adóbevételek növelése érdekében tovább kell folytatni a következetes végrehajtási és ellenőrzési tevékenységeket.

3. Fel kell térképezni az önkormányzati vagyon további hasznosításának lehetőségeit a saját bevételek növelése céljából. Ennek keretében fel kell tárni az önkormányzati célokat nem szolgáló, feleslegessé vált, értékesíthető forgalomképes vagyonelemeket.
4. Az átmenetileg szabad pénzeszközöket továbbra is le kell kötni, de csak oly mértékben, hogy likviditási problémák ne merüljenek fel a napi gazdálkodásban.
5. Továbbra is aktív pályázati tevékenységet kell folytatni az önkormányzati fejlesztésekhez szükséges források megteremtése érdekében.
6. Az önkormányzat esetleges likviditási problémáinak áthidalására – a jogszabályi keretek figyelembe vételével – a Képviselő-testület a 2014. évben a likvid hitel-keretet az előző évi szinten fenn kívánja tartani.

III. A kiadásokat érintő irányelvek

1. A személyi juttatásokat a foglalkoztatásra irányadó jogszabályokban foglaltak, a kapcsolódó munkaadókat terhelő kötelezettségeket pedig a hatályos adó és járuléktörvények alapján kell megtervezni.
2. A szakmai és technikai létszámokat valamennyi intézmény tekintetében felül kell vizsgálni, és az irányadó szakmai jogszabályok figyelembe vételével az ellátandó feladatokkal arányosan kell megállapítani.
3. A helyettesítésre tervezett előirányzatokat az elengedhetetlenül szükséges, minimális szinten kell tervezni valamennyi költségvetési szerv tekintetében.
4. Az intézmények költségvetésének tervezésénél a kötelező szakmai törvényekben foglalt előírásokat figyelembe kell venni.
5. A dologi kiadások tervezésének alapjául a 2013. évi eredeti előirányzat szolgál, melyet korrigálni kell az egyszeri kiadások összegével és a jogszabályváltozások hatásával. A közüzemi kiadásokat legalább a 2013. évi teljesítési adatok szintjén kell megtervezni.
6. El kell végezni az önkormányzat valamennyi intézményére kiterjedően a közüzemi szolgáltatókkal fennálló szerződések felülvizsgálatát.
7. A költségvetés tervezésénél törekedni kell arra, hogy az intézmények részére a központi költségvetésből nyújtott feladatalapú támogatáson felül szükséges önkormányzati hozzájárulás a költségvetés adta lehetőségek figyelembe vételével kerüljön megállapításra.
8. A felhalmozási kiadások között elsősorban az előző évekről áthúzódó fejlesztési célokhoz rendelt, fel nem használt kiadási előirányzatokat kell szerepeltetni. További felhalmozási kiadási előirányzat kizárólag a kötelezettséggel nem terhelt keretek terhére tervezhető.
9. Újabb fejlesztési célokra irányuló döntések előtt kalkulációt kell készíteni a megvalósítást követően felmerülő működtetési, üzemeltetési költségekre vonatkozóan.

10. A bevételi előirányzatok elmaradásának kezelését, valamint az előre nem tervezhető, év közben adódó rendkívüli problémákat elsősorban előirányzatok közötti átcsoportosítással kell megoldani. Pótelőirányzat elsődlegesen kiemelt önkormányzati cél megvalósítása érdekében, bírósági döntés, jogszabályi kötelezés alapján biztosítható.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert, hogy a határozatban megjelölt feladatok előkészítéséhez az intézményektől adatot, információt kérjen, illetve az egyéb szükséges intézkedéseket a célok elérése érdekében megtegye.

Határidő: folyamatos, illetve a költségvetési rendelet-tervezet benyújtás időpontja
Felelős: polgármester, jegyző, intézményvezetők

Hajdúsámson, 2013. október 28.

Hamza Gábor
polgármester

*** A határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges***

Az előterjesztést készítette:	Dobosné Csatári Andrea, Varga Sándorné	
Városfejlesztési és Műszaki Iroda	ifj. Hamza Gábor irodavezető	
Szociális és Gyámügyi Irodavezető	Feketéné Oláh Ágnes irodavezető	
Aljegyző:	Dr. Bora Bernadett	
Jegyző:	Bagolyné Szűcs Mariann	